

Istinski uzroci duševnog smiraja i zadovoljstva (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avad el-Džuheni

14. muharemu 1444. po Hidžri / 12. august 2022.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik.

Uzvišeni kaže: "O vi koji vjerujete, bojte se Allaha istinskom bogobojažnošću i nipošto ne umirite osim kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

"O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas je stvorio od jedne osobe, od koje je njen par stvorio, a od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. Bojte se Allaha, čijim imenom jedni druge molite, i čuvajte rodbinske veze. Allah vas, doista, nadzire." (En-Nisa, 1)

"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehе vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono što bude želio." (El-Ahzab, 70–71)

Najistinitiji govor je Allahova Knjiga, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari u vjeri novotarije, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru.

O ljudi, oporučujem sebi i vama bogobojažnost, da budemo iskreni prema Allahu u djelima koja činimo, da budemo svjesni Njegovog nadzora u svim situacijama, da Mu se približavamo sa onim djelima kojima je On zadovoljan i da izbjegavamo sve ono što izaziva Njegovu srdžbu i što je On zabranio. U vjerodostojnom hadisu navodi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pametn i pronicljiv je onaj ko obračunava svoju dušu i radi za život poslije smrti, a slabić je onaj ko udovoljava

prohtjevima duše i uzaludno se nada od Allaha.” Vođa pravovjernih Omer ibn Hattab, radijallahu anhu, rekao je: “Obračunajte svoje duše prije nego što budete polagali račun, i izvagajte svoja djela, prije nego što budu vagana, i pripremite se za veliko izlaganje pred Allahom.”

Uzvišeni kaže: “Tada će ispitivani biti, i nijedna tajna vaša neće sakrivena ostati.” (El-Hakka, 18)

Znajte, o vjernici, da će najlakši obračun na Sudnjem danu imati oni koji su obračunavali svoje duše na ovom svijetu i koji su propitivali svoje težnje i svoja djela, ako je ono što su naumili učiniti bilo radi Allaha, činili su, a ako je bilo protiv njih, odustajali su. Obračun će biti težak onima koji su svojim djelima prilazili površno i činili ono što im se prohtije ne vodeći računa da li je to dozvoljeno ili zabranjeno, oni će na Sudnjem danu vidjeti da je Allah pobrojao sve što su radili makar bilo malo koliko jedan trun.

O vjernici, život na ovom svijetu ima svoju slast i ljepotu samo ako čovjek osjeća širinu u prsima i ukoliko mu je duša spokojna, a to je moguće postići ukoliko je njegova duša osvijetljena svjetlom imana i čvrstog ubjeđenja – jekina, a to je jedna od najvećih čovjekovih ambicija u ovodunjalučkom životu i znak je čovjekove sreće i upute i da ga je Allah uputio i obdario slijeđenjem najispravnijeg puta.

Uzvišeni kaže: “Onome koga Allah želi uputiti – On njegova prsa učini prostranim za islam, a onome koga želi u zabludi ostaviti – On srce njegovo stegne i umornim učini kao kad čini napor da na nebo uzleti. Eto, tako Allah one koji ne vjeruju bez podrške ostavi.” (El-En’am, 125)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, proučio je ovaj ajet, pa je rekao: “Kada svjetlost uđe u prsa, učini ih prostranim.” Neko je upitao: “Allahov Poslaniče, imaju li neki znakovi po kojima se to može prepoznati?”, a on je rekao: “Da, okretanje od kuće varljivih užitaka, usmjeravanje ka Kući vječnosti i pripremanje za smrt prije njenog dolaska.” (Hakim)

Uputa i tevhid, vjerovanje u jednog Boga, to su najvažniji uzroci prostranosti prsa, a mimo toga, možda čovjek pronade smiraj u nekoj stvari, ali taj smiraj je privremen i varljiv, i nije siguran da se vrlo brzo neće pretvoriti u tugu i tjeskobu. S druge strane, širk i zabluda su najveći uzrok tjeskobe u prsima.

Jedan od uzroka prostranosti prsa jeste često učenje Kur'ana, a ta prostranost povećava se pravilnim izgovorom njegovih harfova, primjenom pauzalnih formi i razmišljanjem o njegovim značenjima. Također, znanje o sunnetu Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovim mutevatir i ahad predanjima, riječima i djelima i onome što je on odobrio da se čini, sve to čini vjernikova prsa prostranijim od cijelog dunjaluka.

Jedan od uzroka prostranosti prsa jeste vjerovanje u Allahovu odredbu dobra i zla, "slatkog" i "gorkog", i zadovoljstvo Allahom u svakoj situaciji. Kada čovjek zna da ga nije moglo mimoći ono što ga je snašlo i da ga nije moglo snaći ono što ga je mimoišlo, neće se previše radovati zbog onoga što mu je dato, niti će očajavati zbog onoga što ga je prošlo, jer ako je čvrsto ubijeđen da je sve od Allaha Uzvišenog i da Allah čini samo ono što je dobro, njegova duša će se smiriti i prihvatit će Njegovu odredbu sa zadovoljstvom. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Divan je primjer vjernika, njemu je uvijek dobro. Ako ga snađe kakvo dobro, zahvali se Alahu i to bude dobro za njega, a ako ga snađe kakva nevolja, strpi se i to bude dobro za njega." (Muslim)

Kada je u pitanju odredba, mi ne znamo nevidljivo – gajb i ne znamo skrivenu korist, pa ako stvar prepustimo Allahu, Poznavaoću skrivenog i onoga što je skrivenije od toga, bez obzira na to da li nam se to otkrilo ili ne, moramo biti čvrsto ubijeđeni da je dobro u onome što je Allah odabrao za nas, i da je Njegov odabir za Njegovog roba bolji od njegovog vlastitog odabira. U jednoj izreci kaže se: "Kada biste mogli vidjeti nevidljivo – gajb, sigurno biste birali svoju stvarnost."

Jedan od uzroka prostranosti prsa jeste činjenje dobra i korisnog drugim stvorenjima, svim mogućim sredstvima, imetkom i ugledom. Dobročinitelj i plemenit čovjek

duševno je najsretniji i najspokojniji čovjek, a sebičan čovjek, kod kojeg nema dobra za druge ljude, najnesretniji je čovjek i najtjeskobnije je duše.

Držanje uz zajednicu muslimana čisti srce od pretjerivanja u vjeri i od prevare, jer musliman koji se drži uz zajednicu muslimana voli svim ljudima ono što voli sebi i prezire ono što oni preziru, za razliku od onoga ko se izdvoji iz zajednice, i zaposli svoju dušu napadanjem i vrijeđanjem drugih.

Bojte se Allaha, ojačajte svoju vezu sa Allahom i unaprijedite svoje slijeđenje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, postići ćete sreću i uspjeh.

Uzvišeni kaže: "Zar je isti onaj čije je srce Allah učinio prostranim za islam, pa on slijedi svjetlo Gospodara svoga? Teško onima čija su srca neosjetljiva kad se spomene Allah, oni su u pravoj zabludi!" (Ez-Zumer, 22)

O vjernici, bojte se Allaha onako kako Ga se treba bojati, čvrsto se držite Allahovog užeta i nikako se ne razjedinjujte, i držite se Knjige svoga Gospodara i sunneta Njegovog Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i kada su na vašoj strani i kada su protiv vas, spasit ćete se i bit ćete na Pravom putu. Pokoravajte se svojim pretpostavljenim u onome što vam je Allah naredio, bit ćete upućeni, ispravno ćete postupati i pobijedit ćete svoje neprijatelje.

O ljudi, Allah daje dunjalučke ukrase i vjerniku i nevjerniku, a vjeru daje samo onome koga voli. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, začudio se kada je vidio Abdullaha ibn Amra el-Asa, radijallahu anhum, da popravlja i ukrašava zidove svoje kuće, pa je htio da iz njegovog srca odstrani vezanost za dunjaluk i da ga podsjeti na blizinu smrti, kako bi se pripremio za nju, pa mu je rekao: "Stvar je mnogo brža/ozbiljnija od toga", tj. prolazak ovog svijeta i dolazak smrti. (Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madža)

Ovim riječima Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, htio ga je posavjetovati da svoje ambicije i stremljenja usmjeri ka ahiretu i da se zaposli pripremanjem za njega. Kada se čovjek pretjerano veže za ovaj svijet i njegovu izgradnju, i posveti se tome, potrebno mu je, iz jednog drugačijeg ugla, ukazati na to, baš kao što se navodi u Kur'anu: "... i nastoj da time što ti je Allah dao stekneš onaj svijet, a ne zaboravi ni

svoj udio na ovome svijetu i čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio, i ne čini nered po Zemlji, jer Allah ne voli one koji nered čine" (El-Kasas, 77).

Želja za ahiretom ne znači zapostavljanje dunjaluka i njegovo ostavljanje, bez ikakvih ambicija i nastojanja da se život na njemu što bolje osmisli i uredi, i da se jednostavno prepusti nasilnicima i pokvarenjacima, pod izgovorom postizanja vječnog užitka, jer je dunjaluk, zapravo, oranica za ahiret i potrebni su borba i zalaganje na ovom svijetu da bismo ga popravili, unaprijedili, suzbili zlo i nered na njemu, otklonili nepravdu od onih koji žive na njemu i ostvarili dobro i pravdu za sve ljude, i sve to smatra se opskrbom i poputninom za ahiret i odražava put umjerenosti i ravnoteže.

Čovjek koji uživa mnoge dunjalučke blagodati možda je time samo iskušan, kako bi zbog toga imao što veću odgovornost i kaznu, a da toga nije ni svjestan. Ukba ibn Amir, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kada vidiš da Allah nekom čovjeku daje ono što on voli od dunjaluka, a taj čovjek ustrajava u griješenju, znaj da je to istidradž – postepeno približavanje kazni", a zatim je proučio riječi Uzvišenog: "I kada bi zaboravili ono čime su opominjani, Mi bismo im kapije svega otvorili; a kad bi se onome što im je dato obradovali, iznenada bismo ih kaznili i oni bi odjednom svaku nadu izgubili" (El-En'am, 44).

Onaj ko brine o svom statusu na ahiretu, on ne vidi dunjaluk kao stalno boravište, jer duboko u svojoj duši osjeća blizinu odlaska u Kuću vječnosti. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Rekao mi je Džibril: 'O Muhammede, živi koliko hoćeš, opet ćeš umrijeti, voli koga hoćeš, ali ćeš se rastati s njim, radi šta hoćeš, ali ćeš to naći (na Sudnjem danu).'" (Tajalisi, Musned, Bejheki, Šuabul-iman, i hadis je hasen-dobar.)

Ahiretska trgovina neće propasti, a borba za dunjaluk ne može promijeniti Božiju odredbu.

Donosite salavate i selame na onoga koji je poslan sa radosnom viješću i opomenom, našeg prvaka i vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovu porodicu, jer je i to jedan od uzroka prostranosti prsa, a to je i njegovo pravo kod

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

pripadnika njegovog ummeta i obaveza svakog muslimana. Musliman nikada neće podići ruke i zamoliti Allaha a da prije toga neće donijeti salavat na njega i njegov namaz neće biti ispravan ako u njemu ne prouči salavate. Onaj ko bude često donosio salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Allah će ga sačuvati briga, ispunit će njegove potrebe, oprostiti će mu grijeha, podići njegov stepen i zaslužiti će njegov šefat.

